

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE STŘEDNÍCH
ČECH V PRAZE

Městský úřad Nymburk
odbor školství, kultury a
památkové péče
Náměstí Přemyslovců 163/20
288 02 NYMBURK

Váš dopis čj. / ze dne: MUNYM-060/38350/2025/Vod, SPIS:MUNYM-060/38051/2025/Vod 86abcbd
Naše čj.: NPU-321/49506/2025
Vyřizuje:
Spisový znak: 82.4.1

Praha 19.6.2025

Věc: Sadská (správní obvod obce Nymburk), kaple Panny Marie Bolestné, rejstříkové číslo 24246/2-1952 ÚSKP, kovaný kříž na střeše, restaurování

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Dne 6. 6. 2025 jsme obdrželi Vaši žádost k plánovanému restaurování kovaného kříže na střeše Kaple Panny Marie Bolestné - kulturní památka zapsaná v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR – r. č. 24246/2-1952, na pozemku st. č. 1187, v obci 537764 Sadská a k. ú. 745928 Sadská. Vlastníkem výše uvedené kulturní památky je Město Sadská, se sídlem Palackého náměstí 1, 289 12 Sadská, IČ: 00239721.

Přílohy žádosti:

- scan žádosti o závazné stanovisko z 5. 6. 2025
- "KAPLE PANNY MARIE BOLESTNÉ, SADSKÁ, RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR, KOVANÝ KŘÍŽ NA STŘEŠE KAPLE", vypracoval ak. soch. dne 30. 5. 2025

Charakteristika věci:

Kaple je situována v západní části obce u hlavní silnice vedoucí ze Sadské na Prahu. Jedná se o stavbu na složitém půdorysu odpovídajícím zhruba průniku dvou na sebe kolmých elips s hranolovou věží v severním průčelí.

Projednávaný kříž o rozměrech cca 150 x 100 cm je osazen na hřebenu střechy při závěru kaple. Jedná se o latinský typ kříže z kované pásovině doplněný při křížení břevna diagonálně připojenými jednoduchými volutami. Břevna jsou zakončena trojlísty. Po stranách paty kříže jsou připojeny dvojité nad sebou řazené voluty. Na křížení je osazena tepaná ozdoba, obdobné byly patrně i na koncích břevna. Povrch kříže je poškozen korozí, lokálně jsou patrné pozůstatky povrchových úprav.

Technický stav věci:

Povrch kříže je poškozen korozí. Voluty a ozdobné tepané prvky jsou zachovány fragmentárně, některé zcela chybí.

5. V průběhu realizace prací navržených předloženou dokumentací budou svolávány kontrolní dny a konzultační schůzky za účasti zástupců státní památkové péče, vlastníka, zástupce NPÚ ÚOPSC a zhotovitele prací. V rámci těchto kontrolních dnů budou upřesňovány a konzultovány detaily prací, které záměr zatím nepostihuje nebo postihnout ani nemůže, neboť mohou být zpřesněny až v průběhu prací ve spolupráci s vybraným zhotovitelem.
6. Jakékoliv změny a doplňky odsouhlaseného záměru, stejně jako nová zjištění učiněná během prací, je třeba (předem) ohlásit a konzultovat s příslušnými památkovými orgány a projednat na komisionálním kontrolním dnu.
7. Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti vlastníka, zhotovitele, zástupců NPÚ a výkonného orgánu památkové péče. V rámci řízení bude předán originál restaurátorské zprávy NPÚ k archivování.

Zdůvodnění:

Ad 1: Rozšířený restaurátorský průzkum zjišťuje podrobnější informace k restaurovanému dílu, které jsou důležité nejen z hlediska jeho poznání, ale i k upřesnění provádění konkrétních restaurátorských prací. Grafické vyhodnocení stavu je standardním výstupem restaurátorského průzkumu zhodnocujícím stav řešeného díla a dále je součástí závěrečné restaurátorské zprávy.

Ad 2: Některé restaurátorské postupy není možné blíže specifikovat před zahájením prací, proto je třeba ověřit jejich vhodnost na základě zkoušek. Tyto práce mají zásadní vliv na finální podobu památky. Nepochopením výtvarných a formálních slohových specifik může dojít k výrazným dezinterpretacím a tím i k narušení kulturně historických hodnot díla.

Ad 3: Z hlediska zachování charakteru restaurovaného předmětu je třeba dodržovat i v rámci nově doplňovaných částí dané tvarosloví tak, aby odpovídaly tvarově, materiálově i řemeslně dochovanému celku.

Ad 4: Vzhledem k povaze věci je žádoucí maximální zachování všech původních částí, které nesou výše popsanou vypovídací hodnotu.

Ad 5: Konání kontrolních dnů je ověřeným způsobem efektivního památkového dohledu nad průběhem prací.

Ad 6: Nově učiněná zjištění mohou mít zásadní vliv na předpokládanou schválenou koncepci restaurování. Její případné změny je tedy třeba projednat a zhodnotit potřebu aktualizace závazného stanoviska.

Ad 7: V rámci ukončení prací je třeba účast všech zainteresovaných stran z důvodu posouzení kvality provedených prací i nastavení konkrétního následného ochranného režimu. Závěrečná restaurátorská zpráva je důležitým informačním materiálem o provedeném restaurování a zároveň i podkladem pro péči o památku v budoucnu.

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska ihned po jeho vydání, a to z důvodu nezbytné znalosti jeho výroku pro další sledování akce v souladu se zákonem o státní památkové péči.

ředitelka